

Jaarbrief 2020

catharina
halkes
fonds

catharina
halkes
fonds

Belangrijk Nieuws

Mariecke van den Berg benoemd op Catharina Halkes Leerstoel

Per 1 september is Mariecke van den Berg benoemd tot bijzonder hoogleraar Feminisme en christendom op de Catharina Halkes Leerstoel aan de Radboud Universiteit in Nijmegen.

Alweer geruime tijd geleden – na het vertrek van Maaïke de Haardt als hoogleraar *Religie en Gender/ Feministische theologie* – hebben de Faculteit Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen van de Radboud Universiteit en het Catharina Halkes Fonds de handen ineengeslagen en besloten aan deze faculteit een bijzondere leerstoel te vestigen.

Met de Nederlandse theologe en feministe Catharina Halkes (1920-2011) is in Nijmegen een onderzoekstraditie begonnen op het gebied van religie en gender. Deze traditie is door haar opvolgsters voortgezet en uitgebouwd. Door de vestiging van deze bijzondere leerstoel willen Faculteit en Fonds de voortzetting van deze onderzoekstraditie ondersteunen en zo een verdere impuls geven aan het vakgebied religie, theologie en gender.

We zijn als bestuur bijzonder blij dat Mariecke van den Berg benoemd is op deze plek. Mariecke van den Berg heeft haar sporen in het theologisch landschap ruimschoots verdiend en heeft talrijke wetenschappelijke en populair-wetenschappelijke publicaties op haar naam staan op het gebied van religie en gender. Momenteel doet zij onderzoek naar de rol van gender in bekeringsverhalen.

De komende jaren zal Van den Berg zich in haar onderzoek richten op het verder ontwikkelen van feministische publieke theologie in de context van Europa. Hoe kan feministische theologie een actieve bijdrage leveren aan publieke debatten over religie, gender, racisme en migratie? In haar onderzoek wil Van den Berg bronnen uit de christelijke traditie in gesprek brengen met hedendaagse populaire cultuur. Zo ontstaat er een actuele feministisch theologische stem die geloofs-gemeenschappen en de samenleving aanspreekt op praktijken van uitsluiting en die alternatieve zienswijzen en praktijken aanreikt.

Uit het bestuur – door Mirjam van Veen, voorzitter CHF

Het Catharina Halkes Fonds heeft andermaal een mooi jaar achter de rug. Evenals voorgaande jaren kon het fonds een groot gedeelte van de subsidieaanvragen honoreren.

Afgelopen jaar heeft het fonds bovendien een begin gemaakt met het verstrekken van *fellowships*: een voor ons nieuwe subsidievorm die het mensen mogelijk maakt zich een aantal maanden aan hun onderzoek te wijden. Uit het aantal aanvragen blijkt dat er behoefte bestaat

aan deze nieuwe subsidievorm.

Daarnaast was het fonds afgelopen jaar – met succes – druk met de instelling van een bijzondere leerstoel aan de Radboud-universiteit te Nijmegen. Het idee achter deze leerstoel is dat deze helpt de onderzoeklijn die door Catharina Halkes is begonnen en door haar opvolgers verder is uitgebouwd, zichtbaar te houden. Bovendien hopen we dat deze leerstoel een knooppunt kan zijn voor onderzoek naar religie en gender. Het onderzoeksveld religie en gender verdient naar ons idee aan universiteiten en in universitaire curricula een grotere plaats dan het momenteel krijgt toebedeeld. Hopelijk helpt deze leerstoel dit onderzoeksveld vitaal te blijven.

Zoals de secretaris in haar verslag heeft beschreven, heeft het coronavirus veel onderzoeksplannen in het honderd doen lopen. Het bestuur heeft besloten te proberen mensen zoveel mogelijk tegemoet te komen en zo flexibel mogelijk om te gaan met subsidievoorwaarden. Als mensen langer nodig hebben om hun plannen uit te voeren dan kan dat. Dankzij een nieuwe beleggingsstrategie hebben de koersverliezen op de beurs geen al te grote impact gehad op het fonds. Meer hierover leest u in het verslag van de penningmeester.

Hoewel de financiële staat van het fonds onverminderd gezond is, zijn we op zoek naar nieuwe donateurs. Donateurs zorgen voor continuïteit en vormen onze achterban. Dankzij donateurs kunnen we projecten steunen, en dankzij donateurs bestaat er draagvlak voor onze activiteiten. De afgelopen tijd hebben we via ons netwerk getracht mensen te wijzen op de activiteiten van het fonds; daarnaast zijn we bezig de website te professionaliseren. Ook door het aanschrijven van voormalige subsidieontvangers proberen we meer donateurs te werven.

Onze zoektocht naar nieuwe donateurs maakt nogmaals duidelijk hoe belangrijk onze huidige donateurs voor het fonds zijn. We zijn dan ook ieder die het CHF steunt, zeer erkentelijk voor haar of zijn bijdrage aan de vitaliteit van het fonds en voor de (indirecte) bijdrage aan de bloei van het vakgebied religie en gender!

Bericht van de secretaris – Anne-Claire Mulder

Het bestuur bestond dit jaar, net als vorig jaar uit Mirjam van Veen (voorzitter), Anne-Claire Mulder (secretaris), Marian Papavoine (penningmeester), Kim Knibbe, (algemeen bestuurslid) en Nella van den Brandt (webmistress).

Het bestuur vergaderde dit jaar op 4 november 2019 in Utrecht en op 30 maart 2020 digitaal, via een Zoom verbinding.

Het bespreken van de subsidieaanvragen is elke keer het belangrijkste gespreksonderwerp van de vergaderingen. In 2018 heeft de Stichting Catharina Halkes Fonds besloten tot de instelling van twee *fellowships* per jaar van ieder maximaal €4500,00.

In de afgelopen periode ontving de Stichting Catharina Halkes Fonds 22 subsidie-aanvragen, waaronder 6 aanvragen voor een *fellowship* en 2 aanvragen voor een garantiesubsidie. 15 aanvragen zijn gehonoreerd, waaronder 4 aanvragen voor een *fellowship*. Dit hoge aantal is te verklaren uit het feit dat in de najaarsvergadering van 2018 en de voorjaarsvergadering van 2019 geen aanvragen waren ingediend, zodat er ruimte was voor de honorering van meer dan één aanvraag voor een *fellowship*. De garantiesubsidies bleken achteraf niet nodig te zijn en zijn dus niet opgevraagd.

Net als vorig jaar worden de meeste projecten die niet worden gehonoreerd afgewezen omdat ze ofwel geen aandacht aan gender besteden, dan wel niet over religie gaan. Een enkele keer vraagt het bestuur om aanvullende informatie. Soms verzoeken wij iemand een verbeterde aanvraag in te dienen. Behalve de 22 ingediende aanvragen ontving het Halkesfonds ook een aantal e-mails met de vraag om ondersteuning van een project. Ook dezen zijn bijna allen afgewezen omdat ze weinig tot niets met gender en/of religie te maken hadden. Een aantal keer is geadviseerd een formele aanvraag in te dienen.

Hieronder volgt een alfabetische lijst van personen van wie de subsidieaanvraag dit jaar is gehonoreerd.

1. Geertje Bol – Aanvraag *fellowship* ten behoeve van het tweede jaar PhD studie in Oxford naar het werk van Mary Asyell en Catharina Macaulay, filosofes uit de 18^e eeuw.
2. *Bridging Gaps* programma – Aanvraag beurs voor een Indonesische studente ten behoeve van deelname aan een kort internationaal uitwisselingsprogramma van de Vrije Universiteit gericht op contextueel bijbellezen.
3. Mathilde van Dijk – Garantiesubsidie voor de organisatie van de studiemiddag ‘Spiritualiteit Moet Je Doen’. Groningen 6-3-2020.

4. Laura Dijkhuizen – Bijdrage ten behoeve van PhD onderzoek *'The Invisible Woman: Gender roles in Contemporary Evangelical Churches in the Netherlands'*.
5. Kirsten van den Ham en Geke van Vliet – Reisbeurs voor deelname aan de conferentie *'Teaching Ecumenism in the Context of World Christianity'* van de Wereldraad van Kerken in Zwitserland over 25 jaar *Bridging Gaps* programma.
6. Martina Heinrichs – Aanvraag ten behoeve van EPIL studiejaargang 2020-2021.
7. Eline Huygens – Aanvraag *fellowship* ten behoeve van een studieverblijf aan de Universiteit Utrecht in het kader van haar PhD studie.
8. Anne Kjaersgaard – Bijdrage ten behoeve van het onderzoek *'De Breiende Kerk: Feministische Theologie in de Praktijk'*.
9. Inge van Nistelrooij – Aanvraag *fellowship* ten behoeve van vooronderzoek met het oog op een subsidieaanvraag voor het onderzoek *'Reappraising the Motherhood Imagery'*.
10. J.E. Noordhof-Hoorn – Bijdrage ten behoeve van de organisatie van het evenement *'Van Yesse naar Sint Jan: Middeleeuwse Mirakelen in Kerk en Klooster'*.
11. Emma Post – Reisbeurs ten behoeve van archiefonderzoek naar de waarneming van Joodse vrouwen in de Volkenbond tijdens het interbellum.
12. Penningmeester Oecumenische Vrouwensynode – garantstelling voor de 8 maart Internationale Vrouwendag activiteit.
13. Penningmeester Oecumenische Vrouwensynode – subsidieaanvraag voor de vergoeding van het werk van de webmistress.
14. Jelle Wiering – Aanvraag *fellowship* ten behoeve van onderzoek *'Religie, Gender en Seculariteit: Een Terugblik en Vooruitblik op Anthropologisch Onderzoek naar Lichamelijke Belevingen van Religie en Seculariteit in Nederland'*.

De vergadering van 30 maart viel vlak na de lock-down van het land in verband met Covid-19. Op het moment van de vergadering waren de gevolgen van de pandemie voor de samenleving en dus ook voor de door ons gehonoreerde projecten nog niet te overzien. Maar kort daarna werden die duidelijk: bijeenkomsten konden niet doorgaan, studiereizen werden onmogelijk, deelnemers aan internationale onderwijsprojecten konden niet naar Nederland komen. Meestal werden de plannen uitgesteld of kregen ze een andere vorm. Wanneer het om uitstel ging, heeft het bestuur toegezegd de toegezegde subsidie te reserveren tot in 2021.

Nieuw is dat sinds dit jaar de verslagen van (afgeronde) projecten alleen op onze nieuwe website www.catharinahalkesfonds.nl te vinden zijn.

Behalve het bespreken van de subsidieaanvragen heeft het Catharina Halkes Fonds dit jaar ook aandacht besteed aan een aantal andere onderwerpen:

- Aan het ontwikkelen van een donateursbeleid om op die manier zowel de bekendheid van, en het draagvlak voor, de activiteiten van het Catharina Halkes Fonds te vergroten. Een hogere donateursbijdrage is bovendien zeer welkom, omdat door de lage rentestand het rendement van het spaartegoed niet bijzonder hoog is.

- Aan de bespreking van het beleggingsbeleid, in het bijzonder aan de bespreking van een voorstel van onze vermogensbeheerder om de negatieve effecten van de fluctuaties op de aandelenmarkt te dempen. Zie ook het verslag van de penningmeester.
- Aan het aanpassen van de statuten. Deze activiteit, waar we vorig jaar mee zijn begonnen, is dit jaar afgerond. Deze aanpassing was noodzakelijk geworden, omdat met het opheffen van de vereniging IWFT het hoofddoel van het fonds, namelijk de financiële ondersteuning van het IWFT, was weggevallen.
- Aan de ontwikkeling van een nieuwe website, die gebruikersvriendelijker is, zowel voor degene die deze beheert als voor degene die deze raadpleegt. De nieuwe website is inmiddels 'de lucht in' gegaan. Zie www.catharinahalkesfonds.nl
- Aan verkenning van de mogelijkheden tot samenwerking met de Oecumenische Vrouwensynode in het bijzonder op het gebied van publiciteit. Een eerste vrucht van dit overleg is een publicatie over het Catharina Halkesfonds in *Zijspiegel*, het tijdschrift van de OVS.

Verslag van de penningmeester – Marian Papavoine

Allereerst een woord van dank aan onze trouwe donateurs die het mogelijk maakten en maken dat wij feministisch-theologische projecten, en projecten op het gebied van religie en gender, kunnen ondersteunen. U geeft om onderwijs en onderzoek in de geest van datgene waar Catharina Halkes voor stond. In het

verslag van de secretaris en op onze website ziet u een overzicht van de projecten die wij met uw bijdragen gesteund hebben.

Het is een beetje vreemd om u op dit moment, medio juni, te schrijven over financiën. Normaliter zou ik u de stand van zaken melden naar aanleiding van het financiële jaarverslag 2019, maar toen kwam Corona /Covid-19 en ziet het plaatje er heel anders uit. Gelukkig hadden we op advies van onze vermogensbeheerder Balans een soort verzekering afgesloten waardoor de terugval meevalt. Eind 2019 hadden onze beleggingen het goed gedaan. Dat is nu niet meer het geval, maar vergeleken met eind 2018 staan we er niettemin vergelijkbaar voor. Het is een algemene afspraak dat aan het eind van het kalenderjaar de stand van zaken wordt opgemeten, maar het is en blijft een momentopname.

Inmiddels is een aantal donateurs ingegaan op de mogelijkheid een schenkings-overeenkomst voor 5 jaar aan te gaan. Zij kunnen hun donatie volledig van de belasting aftrekken, zonder drempel. We danken ze voor hun vertrouwen.

Dit zijn de cijfers:

Aan reguliere donaties werd in 2019 €5.840 ontvangen. Dat was in 2018 €7.803.

Het jaar 2019 sluit met een positief saldo baten en lasten van €19.263, dat conform bestuursbesluit niet is verdeeld over stamkapitaal en subsidiefonds, maar geheel is

toegevoegd aan het subsidiefonds. Aan subsidies werd in het verslagjaar €21.482 toegekend voor projecten, waarvan €16.674 een reservering betreft. Een aantal projecten is uitgesteld vanwege Covid-19. Die reserveringen blijven staan.

Eind 2014 is een overeenkomst aangegaan – die ook in 2019 van kracht was – met Balans Vermogensbeheer voor het beleggen van een deel van het vermogen. Het beleggingsprofiel is 65% risicomijdende en 35% risicovolle beleggingen. De portefeuille bestaat enkel uit duurzame indexbeleggingen. Het bestuur heeft besloten om over een periode van 5 jaar €25.000 per jaar beschikbaar te stellen voor de gedeeltelijke financiering van een hoogleraarschap. Aangezien gekozen is voor een bijzonder hoogleraarschap, kan dit bedrag lager uitvallen.

Het stamkapitaal bedraagt eind 2019 €472.055.

U vindt het volledige financiële jaarverslag online, conform de eisen voor de ANBI-status: <https://www.kennisbankfilantropie.nl/anbi/catharina-halkes-fonds>.

Begin 2020 hebben we via de mailinglijst van voorheen IWFT-leden een betaalverzoek uit doen gaan. Hartelijk dank aan allen die hierop ingegaan zijn!

Geef om onderzoek en onderwijs in vrouwenstudies theologie en religiewetenschappen.

Doneer aan het Catharina Halkes Fonds

www.catharinahalkesfonds.nl

NL16 INGB 0000 202462

Wilt u uw **donatie aub zelf overmaken?**

Ons rekeningnummer: Stichting Catharina Halkes Fonds,

NL16 INGB 0000 2024 62, te Tilburg

Andere opties:

*Als u via internet bankiert, kan ik u een betaalverzoek ("tikkie") toesturen nadat u mij uw e-mailadres hebt gestuurd: penningmeester@catharinahalkesfonds.nl

* Ook kunt u overwegen om een jaarlijkse automatische overboeking aan te maken bij uw bank. Die kunt u zelf eenvoudig weer intrekken.

* Wanneer u een schenkingsovereenkomst tekent voor een aantal jaren, kunt u het bedrag volledig aftrekken van de belasting. Het Fonds heeft de ANBI-status. Meer over schenkingsovereenkomsten is te vinden op onze website.

Vragen hierover aan Marian Papavoine, penningmeester@catharinahalkesfonds.nl

Secretariaat: Dr. Anne-Claire Mulder, Molenbeekstraat 15, 3521 ET Utrecht

secretaris@catharinahalkesfonds.nl